

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 123.

V Ljubljani, v četrtek 29. maja 1884.

Letnik XII.

Govor dr. Bilinskega

o šestem oddelku obrtniške postave v državnem zboru 16. maja.

(Dalje)

O nasledkih pa, gospôda moja, ki jih ima tako okračenje delavnika za delavca, — kajti raz tega stališča sedaj govorim — ravno tisti pisatelj dalje piše na drugem mestu (bere):

„Postavodajstvo imelo je pa za vse delavce najboljše in najblagovitejše učinke ravno po vpeljavi jednostnega in okrajšanega delavnika . . . daljše proste popoldanske ure . . . ponujajo več časa in priložnosti za razvitek čisto človeških strani in družbinskega življenja in ravno okrajšani delavnik je edini pripomoček za delavca, da ga povzdigne na višjo stopinjo, ako ga delavec prav porabi zná. Na veliko srečo sprevidevajo že dandanes delavci in podjetniki vrednost stalnega dela vravnane po svojem rednem času in pa navad v življenji, ktere iz tega izvirajo itd. (stran 110—111).“

Kako da je pa dolgotrajno delo škodljivo, dokazujejo nam podatki gosp. Ruczičke, ki navaja, da je bilo leta 1882, kedar se je mnogo čez čas delalo, pri tukajšnjem (Dunajskem) bolnem in invalidovskem društvu 1993 poškodovanj s 35.904 boleznimi dnevi, nasproti 570 slučajem tuberkuloze s 34.622 boleznimi dnevi, ktera bolezen je na Dunaji poglavitna. Toraj, kar se tiče dolgega delavnika od delavske strani, — pustimo ga pri miru; delavec si ga želi, in prav ima, da si ga želi. Sedaj se je pa treba ozreti na zadevo raz podjetnikovega stališča, kjer se čuje glas: „Obrtnija gre pod nič, ona ni vstani nič več z inostranstvom tekmovali, mi bomo vse pod nič spravili“. Na to moram najpoprej odgovoriti, da niso vsi zvedenci podjetniškega stanu v enkëti tako mislili.

Tako n. pr. rekel je gosp. Rumburški poslanec, da je normalni delavnik „mogoč in izpeljaven“; g. poslanec Linške trgovinske zbornice: da je normalni

delavnik za veliko obrtnijo znosljiv; gosp. poslanec Pražke trgovinske zbornice bi ne bil prav nič nevoljen, ako bi se za razne odrastke obrtnije tudi razni normalni delavniki vpeljali — če tudi to po tistem gotovem socijalizmu diši; gosp. poslanec Celovške trgovinske zbornice opomni v svoji knjigi, da bi se za vse odrastke dela nekak maksimum tako dolgo moral jemati, dokler nimamo zanesljivih statističnih dat, in ta bi popolnoma onemogočil 13-urno delo. Da, gospod poslanec IX. okraja, ki je včeraj govoril — in to je ravno najbolj zanimivo — rekel je kakor izvedenec (bere): „Za tovarniško obrt naj bi se vendar postavil normalni delavnik“. Ker je ravno neposredno popred omenil, da to za rokodelstvo ni neogibno potrebno, so se mu izvedenci delavskega stanu smejati jeli, na kar je zopet djál, da se on tega drži, da se po tovarnah vpelje normalni delavnik, ker bi se sicer po 15 do 18 ur ondi delalo. Včeraj je pa ravno on kakor poslanec svoje nazore spremenil.

No, gospôda moja, kaj takega se pač pri nas teoretikih primeri, moramo pa tudi zadovoljni biti, ako javni listi po nas padejo kedar smo svoje nazore spremenili, ali pa se vsaj zdí, da smo jih — in nekaj tacega se je tudi že moji malenkosti prigodilo — praktiki pa, ki se z nekim zaničevanjem na nas doktrinérje ozirajo, morali bi vendar o tako praktičnih stvarih svoje nazore že vtrjene imeti. Če tudi pa je g. poslanec iz Alsergrunda tako govoril ter je vse svoje nazore, ktere je v enkëti razvijal, kakor Kronos (Saturn) svoje otroke — seveda le duševne — požrl, napravil sem si vendar-le dober prognostikon iz njegovih izjav; kajti gospôda se bo svetno nanje spominjala — jaz tedaj nisem bil še v visoki zbornici, pač pa sem bral dotične obravnave — da je pri posvetovanji o prvem poglavji obrtniške postave taisto gospod poslanec IX. okraja jako podpiral. Včeraj pa je rekel, da to ni bilo vse skupaj nič, prvo poglavje bilo je na škodo obrtnije. Sedaj pa je zopet proti postavi in nadjati se smemo, da bo dobra! (Veselost.) Več pomena, kakor včerajšnji

govor gosp. poslanca IX. okraja, ima pa v oziru na vprašanje tekmovalja izjava izvedenca g. Pacherja — ne poslanca — ki se je v enkëti tako-le izrekel, (bere):

„Po mojih mislih je čisto napačno pri tekmovalnji z inostranstvom sploh ozirati se na razmere, v kterih se nahajamo z lastnimi delavci. Produkcija domače dežele brani se proti oni sosednje dežele z vsemi pripomočki, kar jih ima le na razpolaganje. Kjer zunanje razmere na njo neugodno vplivajo, ima država nalogo, da jih poravná s potrebno varstveno carino. Kratkovidnost in ravno narobe pa bi bilo, ako bi nas ozir na inostransko konkurenco zapeljal do zatiranja lastnih delavcev, kar bi obrodilo le slab sad na jako kratek čas z vrlo piškavim vspehom, v bodočnost bi pa nezmožnost konkurence še tem večja postala. Pravi nasprotniki poštenih in previdno ravnaajočih podjetnikov so pa le tisti domači konkurenti, ki brez ozira na bodočnost od delavca več zahtevajo, kakor mu je pa na daljši čas vstrajati mogoče. Nasprotniki delavcev so pa pred vsim tisti njihovi tovariši, ki na stroške lastnega zdravja in na škodo svoje družine več delajo, kakor je po postavi dopuščeno.“

To tudi onemu jako cenemu oporekanju vso veljavo vzame, ktero se pri vsaki priložnosti čuje, da se mora zadeva mednarodno vravnati. Če je tako, stvar ne bo nikdar vravnana! Saj je znano, da je leta 1881 Švica celo zadevo sprožila, da se je pa nobena vlada ni poprijeti hotla. Seveda, ker taka uravnava sploh ni mogoča.

Leta 1882 so se s tem vprašanjem tudi bavili na kongresu društva za socijalno politiko in pri tej priložnosti opozoril bi g. poslanca iz Opave na to, da je bil ondi ravno profesor Cohn, na kterege se je skliceval, za referenta, in on se je izrekel proti taki mednarodni uravnavi in se sploh ni kazal tolišnega prijatelja maksimalnega delavnika, kakor ga nam je včeraj g. poslanec iz Opave slikal. Da še več! Na tem kongresu je bil tudi narodno-liberalni dobroznani župan Miguel, in on je rekel, da se na-

LISTEK.

Severno-iztočna morska potovanja skozi severno ledeno morje s posebnim obzirom na Nordenskjöldovo l. 1878—79.

(Spisal prof. I. Steklasa.)

(Dalje.)

Poleti leta 1878 so bili mornarji, ki so brodili po arktičnih predelih najbolj srečni od vseh poprejšnjih ter so ta svoja potovanja izvršili tudi uspešno. Koliko je bilo že takih podvzetij propalo, čeravno so se nanje z velikim trudom in velikimi troški pripravili, konečno pa vidimo dve ladiji čisto tiho in skromno odriniti proti ledenim obalam Sibirje ter svoj cilj srečno in nenadeno lahko doseči.

To je pa delo profosorja Nordenskjölda, ki je prvi, kakor nam je poznato, pokazal pot skoz Karsko morje do Jeniseja, kamor je v prošlem letu brodilo že več kupčijskih ladij. 4. julija l. 1878 zapusti nova ekspedicija luko Gothenburg pod vodstvom Nordenskjöldovim z odločno namero skoz sibirsko morje prodreti v Beringovo morskó ožino. Prva ladija pri tej ekspediciji je bil parobrod „Vega“ pod

zapovedništvom poročnika Pallaudera. Parobrod pa je dal napraviti bogati trgovec Dickson iz Gothenburga. S to ladijo ste se zedinili dve ladiji „Fraser“ in „Expres“ ter parobrod „Lena“, vse to preskrbljeno po ruskem trgovcu Sibriakovem. 31. julija zapusti „Vega“ luko tromsoesko z „Leno“, ali vihar in nasprotni vetrovi so ladiji oddaljili in še le 26. julija je mogla „Vega“ skozi Magerö preliv na severnem rtu dalje brodirati. Profesor Nordenskjöld pripoveduje o dalnjem potovanju sledeče: „Po težki vožnji vsled hudega vetra in nemirnega morja opazimo ponoči 29. julija Novajo Zemljo. Vreme je postalo zdaj krasno. Mi smo brodili dalje ob pobrezju proti Jugor cesti, kjer smo popoldne 30. julija pri samojedski vasi Habarova vstavili. Ko smo brodili skozi morskó tesnino, srečali smo „Fraser“, ki je bil odplul, da nas poišče v slučaju, ko bi bili prisiljeni poiskati zarad vetra drugo luko na zapadni obali vajgačkega otoka mesto habrovske, v kateri smo sklenili, da se vsi vsidramo. „Fraser“ in „Expres“ sta zapustila že 13. julija Vadsö, ter sta se tukaj že 30. julija vstavila. Tudi ti mornarji niso ledu videli. „Lena“ še ni prišla, in mi smo bili malo vznemirjeni, kako se bo mogel mali parobrod boriti s silnimi viharji, s kterimi smo se tudi mi na severnem rtu dolgo borili. Tudi na veliki „Vegi“ plusne silen morski

val čez palubo ter zdrobi nam zaboj, v kterem smo imeli termometre, steklenice in steklene cevi, ali za čudo, da se od vse tega ni nič pokvarilo. Vendar naš strah je bil neopravičen, kajti 31. julija vsidri se tudi „Lena“ poleg drugih naših ladij.

Drugo jutro, 1. avgusta, odrinejo naše ladije dalje iztočno skozi jugorsko morskó cesto proti Karskemu morju. Le-to je bilo brez vsacega ledu. Vreme je bilo lepo, veter večidel slab, tako da je moral „Fraser“ „Expres“ za seboj vleči in vsled tega se je potovanje malo zakasnilo. Da pa to zamudo po mogočnosti nadomestimo in ker smo gredoč tudi globočino morskó merili ter z mrežo opraviti imeli, pa se tako še bolj zaustavljali, poslal sem tri sodeleževalce ekspedicije, Dr. Almquista in poročnika Hovgaarda ter Nordquista na ladijo „Leno“ z nalogom, da s to malo in hitro veslajočo ladijo dalje pohité, ter se v morskó ožini, ktera deli beli otok od Jalmala, vsidrijo, tukaj 36 ur ostanejo zarad izraživanja prirodnih odnošajev in potem dalje brodirajo v luko, v kateri smo se zdaj vstavili in ktera je bila že poprej opredeljena za zbirališče vseh ladij. Ostale tri ladije pa so šle svojim potom dalje.

Dolgo je bila podoba, da bodem mogel od tukaj javiti: „Mi smo prišli do Jeniseja, pa nismo nikjer ledu našli. Ali pod širjavno stopno belega otoka

rodno postavodajalstvo ne sme nikdar vjeti dati od mednarodnih določeb, da zmožnost tekmovanja ne zavisi edino le od tovarniških postav, temveč od najemnine, plače in ročnosti pri delu, in da je jako čudno, da se podjetniki pri vprašanji glede tekmovanja nikdar ne ozirajo na one druge pogoje, temveč vedno le edino na tovarniške postav, ki so po njihovih mislih škodljive tekmovalni zmožnosti. Nemci sklicujejo se na angleško tekmovanje in naši podjetniki pa, t. j. tisti, ki so proti maksimalnem delavniku, pa na konkurenco z Nemci. Sicer je pa vse, kakor pri nas!

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. maja.

Notranje dežele.

O volitvi volilnih mož v Buzetu za *deželni zbor isterski* povzamemo po „Edinosti“ sledeče, iz katerega je sleparija lahonskih mogotcev po Istri razvidna, kakor na dlani, če tudi jim zna letos popolnoma spodleteti, kljubu zvijačnosti in prekanjenosti njihovi. „Edinost“ piše: „Volitve so se napovedale zopet v soboto, na dan kedar se jih naše najunačnejše občine najtežje vdeležé. Potem pa se je glasovalo po starih volilnih listinah, a ne po novih popravljenih; v starih listinah pa so spuščeni skoro vsi naši veljavni možje Buzetskega sodnijskega okraja. — Kedar so zvedeli naši volilci, da se bode volilo po starih listinah, so protestovali, pa se oddaljili in se niso niti vdeležili volitve; volili so potem sami italijanaši, pa naše kukovice. Pa vse to ne pomaga nič, ker pri volitvah poslancev bode tako in tako, tudi brez Buzetčanov zmaga naša; volitve v Koperskem političnem okraju so se namreč tako izvršile, da bode gotovo 48 volilcev za naše narodne poslance, kukovice pa imajo k večem le 32 glasov. Da so stare listine Buzetske za volitev prvotnih volilcev vse pokvarjene, to se vidi najbolj iz tega, da so pri letošnjih občinskih volitvah v Buzetu samem, kder je vendar gnjezdo kukovic, sijajno zmagali v II. in III. razredu naši, čisto narodni ljudje, in da bo odslej Buzetski občinski zastop in Buzetsko županstvo odločno narodno. — Res, tega se ni bilo nadjeti še tako kmalo in vendar je prišlo, kakor mora priti še marsikaj v Istri, da so le naši rodoljubje pošteno in delavni. Da so prvotne volitve v Pomjanu, Piranu, Miljah, v Dekani tako dobro izpadle, zato se je pred vsem trudila častita duhovščina in nekateri narodni možje, katerim vsem bodi v imenu svete naše stvari izrečena presrečna hvala! — Le tako pogumno naprej! Istra se nam mora na vsak način ohraniti!

Pruske konoplje na *Štajarskem* že v cvet hité! Graškega župana ni bilo kar nič sram, ko je po tiskanih plakatih, ktere je pa vendar vlada še ob pravem času prepovedala in tako v lastni hiši škandal zabranila, prebivalce glavnega mesta zelenega Štajarja navduševal, da naj okrasijo svoje hiše in stanovanja. „Odičite jih vendar s toliko priljubljenimi nam zastavami naše narodnosti, s srce razveseljujočimi črno-rudeče-zlatimi, ki so, ne da bi se ravno na državne meje ozirali, skupni prapor vseh, katerim je nemški jezik materni jezik in kteri so nemškemu narodu zvestobo obljubili.“ Adio, povera Avstria! Tvoji navidezni prijatelji te bodo izdali, kakor Judež Sinu

božjega — toda še za menj nego za 30 srebrnikov! Res, nesramna prodrznost presega že vse meje!

Kaj da je *„nemški „Schulverein“*, pokazal se je v svoji popolni nagoti, brez plašča in brez vsega drugega o priložnosti, ko misli napraviti v Gradcu sedaj ob Binkoštnih praznikih svoj glavni shod. Sedaj si je potegnil krinko raz obraza, ter se je pokazal, da ni drugega nego prava pravcata propaganda za razširjenje, ne nemškega jezika, temveč nemških idej, nemške narodnosti. „Schulverein“ ni drugač, kakor zavod, ki naj bi vzgojeval grobokope za Avstrijo, ki se ima v teku časa kar nati-homa Prusiji priklopiti. Iz tega namena skušajo Prusaki po Štajarskem slovenske kmete z denarjem podkupiti, da bi se peljali ob Binkoštih v Gradec, kjer bo „Schulverein“ napravil svoj glavni shod in naj bi ondi beračili za šolski poduk v nemškem jeziku! Prijateljem našim zopet toplo na srce pokladamo nevedne podučiti, da, ako jih že veseli ob Binkoštih peljati se kam vun iz domačega kraja, naj ne hodijo v Gradec, ondi nimajo kar nič opraviti, pač pa naj uberó pot po krasni Savinjski dolini v prijazno Mozirje, kjer se bo blagoslovila Sokolova zastava! Ondi, rojaki štajarski, je o Binkoštnih praznikih po dokončani službi božji vaš prostor. Tam bote s slovenskim duhom, duhom vernosti in zvestobe do „Cerkve in Države“ navdihovani, pa ne z izdajalnim „Schulverin-Berolinskim“ duhom mamljeni in zapeljevani.

V *Gradcu* je dr. Hiebler procesijo sv. Rešnjega Telesa proglasil za javno demonstracijo in je v mestnem odboru predlagal, da bi mestni zastop prav storil, ako bi se je ne vdeležil društveno, ter bi se tudi ne dal zastopati po svojem županu. Hiebler pravi, da ga je k temu predlogu napotila prepoved vlade, da v Gradcu ne smejo nemškega „Schulvereina“ slovesno sprejeti, kar je vlada zabranila, ker je prepovedala nalepljevanje veleizdajskih plakatov, ki so se v to svrhu tiskali in po voglih nalepljevati jeli. Vzrok vsemu temu je pa po mislih modrega (?) doktorja edino le duhovščina, ktera prosti narod po deželi zapeljuje (da se ne vseda na limance nemškega „Schulvereina“) in tako tudi na vlado vpliva. Učenjak ni vedel, kako bi se zamogel dostojno maščevati, zaradi tolike prodrznosti slovenske kakor tudi nemške duhovšine; mislil je, da izvoli kdo zna kako pomenljivo osveto, ker je šuntal, da bi se magistrat ne vdeležil po cellem krščanskem svetu vpeljane krščanske cerkvene slovesnosti, pa je le svoje pritlično mišljenje s tem dokazal, da je posvetne in čisto cerkvene zadeve vse v en lonec zmetal. Pač pa bi radi vedeli, komu naj bode spreved presv. Rešnjega Telesa demonstracija? V Avstriji ima vsako veroizpovedanje, ktero je od države potrjeno svojo pravo, da sme svoje obrede javno obhajati, krščansko-katoliška vera je pa vrh tega še veroizpovedanje državno, ktero s poznavam sam presvitli cesar. Procesije presv. Rešnjega Telesa vdeležuje se tudi Nj. Veličanstvo samo vselej, kedar je na Dunaji; dr. Hieblerji bi bili jako hvaležni, ko bi nas morda podučiti hotel, v kakošnem oziru in komu se smatra slovesnost pri božji službi za demonstracijo, ktere se celó Nj. Veličanstvo s pravo pobožnostjo vdeleží? No, če pa ravno hočete, Vam pritrdimo, ta procesija je demonstracija, javna in velikanška, pa ravno zoper take brezverne Prusijane, „šulferajnerje“ in izdajice v Avstriji, kakor ste Vi, gosp. doktor s pajdaši in Vašim županom na krmilu!

Linški škof Rudigier je prepovedal cerkveno blagoslovljenje nove zastave „turnarskega“ društva v Linškem predmestju Urfahr. Vtemeljil je dotično odbitje s tem, da ima društvo cerkvi neprijazne tendence, ktere bi pa cerkev po blagoslovljenji zastave dotičnemu društvu odobraval in pripoznala. Ker je slavnost namenjena za Binkoštno nedeljo, sklenili so blagoslovljenje kljub temu na-

praviti in jo bo menda župan Stadlbauer blagoslovil! No, zakaj ne — kdo se smeje? Kjer je dobil župan oblast poročati, tam lahko dobi tudi oblast blagoslovljati!

Černoviška univerza se ne bo premestila! Res so nekateri profesorji filozofične fakultete povdarjali misel, da naj bi se napravila dotična prošnja na državni zbor za preložitve univerze v Brno, toda fakulteta sama se z mislijo ni strinjala in akademični senat je izrazil svojo odločno grajo nad postopanjem dotičnih profesorjev. Vrh vsega tega je dobil pa tudi deželni predsednik iz najvišjega mesta pooblastilo, če bi se bilo res kaj tako bedastega in nepremišljenega sklenilo, izvršitev dotičnega sklepa takoj prepovedati.

Na *Ogerskem* je živo postalo, kakor v mravljišči, ako s palco vanj dregneš! Volitve bodo imeli in zanje agitira kar lazi in hodi. Da tudi uradniki niso ravno poslednji pri tem poslu, si lahko mislimo; ravno to pa mnogim volilcem ni kar nič po volji in nekateri že mislijo na dotične pritožbe. Iz Honta prišla je deputacija v Budapešt pred cesarja, da se pritoži zaradi agitacij uradnih organov. Napad v Jaszbereňy-ji je dobil že svojega povsem vrednega naslednika. Liberalne stranke kandidat, grof Podhorsky, popotoval je po svojem volilnem okraju Szalka agitirajoč. Na več krajih sprejeli so ga s kamenjem; tako v Ipoly-Pusztu, kjer se je nanj in njegove spremljevalce prava toča vsula. Zastavonosca so potegnili raz konja, več drugih oseb so pa hudo telesno poškodovali. Poslanec Cóttyös je zopet nekaj govoril na vrtu starega streljšča, kjer se je njegova stranka zbrala, kar se deloma ne bo nikdar spopolnilo. Zahteval je namreč, da naj cesar in cesarski dvor več časa vsako leto v Budapeštu biva, ker se s tem domača obrtnija in trgovina pospešuje. Zahteva bi se že dala spopriti. Dalje je hotel, da naj se za ogerske dežele ustanovi samostojna vojska, dokler se pa to ne zgodi, naj pa za ogerske polke v dosedanji avstro-ogerski armadi vse potrebščine na obleki, obuvalu in orožji le ogerski obrtniki skrbé. Prvi del zahtevanja o ustanovi samostalne ogerske stoječe vojske je gola nesmisel in se ne bo nikdar vresničila, dokler se bo Avstrija med velesile prištevati hotela. Kajti kakor ga ona dovoli, raztrga si v tistem trenutku dekret da je velevlast prve vrste in se za jedno uvrsti sama med one države, katerim je še le drugi prostor odločen na svetovnem torišči. Drugi del o preskrbljevanji vojakov od strani domače obrtnije je pameten in se zna danes ali jutri izpolniti.

Vnanje države.

Vravnava *črnogorsko-albanske meje* vleče se že kakor morskaka! Nikjer ne konca in kraja. Da bi pa stvar vendar-le zopet nekoliko podrezal, vprašal je črnogorski zastopnik v Carigradu pri Visoki porti, kaj da je prav za prav z dotično vravnavo. Minister mu je rekel, da je celo zadevo vojni minister že sultanu predložil, in je edino le od njega odvisna, kdaj da jo podpiše. Srečna se sme vsaka država šteti, ktera s Turčijo nima nič opraviti. Zaveleka najnavadnejih reči je ondi tako v navadi, da se je čuditi, ako se slučajno primeri, da bi se morda kaka malenkost redno in ob pravem času rešila.

Propaganda je toraj od brezbožne roke laške vlade določena ji osoda zadela, da je prišla ob vse svoje premoženje, s katerim je širila sv. vero in omiko po krajih sveta, kjer se ljudje še ne zavedajo svojega visokega poklica kakor ljudje, temveč z živino na oni stopinji stoječ živé, kakor jih priganja surova in divja natura njihova. Iz tega vzroka nikoli ne moremo zadosti povdarjati imenitne naloge, ktero si je zavod za razširjanje vere in omike med divjaki po Afriki, Aziji, Ameriki in Avstraliji dal; tem bolj je pa sedaj žalosten položaj v katerem se propaganda nahaja. Postala je v pravem pomenu dekla, še več, prava sužnjica laške vlade, kajti od

preneha naenkrat morska struja in veter popolnoma, tako, da smo mogli slutiti na bližino ledu. In kmalu za tem smo opazili cele predele plavajočega ledu, ki je bil pa vendar tako razdeljen in luknjičast, da ni naše ladije nič zavstavljal. Večje težave nam je prouzrokovala gosta megla, ki nas je ovirala, da nismo mogli po motrenju solncea točno položaj ladij v plitvi vodi pri belem otoku opredeliti. Zatoraj se je naša ladija večkrat od pravega pota oddaljila, kar se pri jasnem vremenu ne bi bilo dogodilo. Večkrat smo zgubili naše sodruge izpred oči. Ko smo pa bolj iztočno od belega otoka prišli, bilo je morje zopet popolnoma čisto vsacega ledu.

Hud veter je začel zdaj puhati ter prinesel s seboj mnogo dežja in megle, kar nam je oteževalo približanje k obali. Zagledali pa smo zemljo 6. avgusta ob treh zjutraj. Ker je bila pa megla preveč gosta, mislil je poročnik Pallauder, da ni varno podati se kar naravnost med mnoge otoke in pečine, ktere obkrožavajo pravo na zemljevidu še ne načrtano lukó, nego on se je vsidril v zavetju otoka, ki leži pred lukó. Na našo radost smo opazili tudi „Expres“ in „Fraser“, kako jo sopihata proti nam ter se blizu nas vstavita. Kasneje po dnevi, ko se je megla malo razdelila, pa morje na čolnu izmerilo, predstavijo se

vse tri ladije na drugi prostor med otoki, v prostorno lukó, ki je zavarovana od vseh strani pa vendar tudi od mnogih pristopna. Luka je tako izvrstna, da ni treba bolje iskati, se vé, da razun podnebja. Mesto, ktero je l. 1875 prvič dobila pomorska ladija obiskala in pri tej priložnosti Dicksonova luka imenovano bilo, opredeljeno je — kar se more lahko sprevideti — v bodočnosti za glavno tržišče sibirskih proizvodov. Kot luka ima na vsaki način večjo prednost pred vsemi ostalimi sidroži ob reki.“

Še poprej preden je Nordenskjöld to sporočilo oddal, opazil je tudi „Leno“, kako se približuje luki. Mornarji vseh ladij so bili tedaj tako srečni, da so se mogli zbrati vsi v eni luki. Ali že drugi dan sta morala biti pripravljena „Fraser“ in „Expres“, da odplovita po svojem opredeljenju gore po reki. 13. oktobra zvečer dobi Bremensko geografično društvo telegram od Sibirakova, da je parobrod „Lena“ 22. septembra srečno v Jakutsk prispel. Po tem se je sodilo, da je Nordenskjöldovo podvzetje uspešno napredovalo, kar je bilo tudi potrjeno po daljnem izveštvju, ktero je poslal vodja sam Dicksonu v Gothenburg, kamor je prispela v zadnji polovici meseca novembra. Prof. Nordenskjöld piše:

„Po odhodu ladij „Fraser“ in „Expres“ 9.

avgusta, zaostane „Vega“ še en dan v Dicksonovi luki, da je mogel poročnik Bowe narisati to izvrstno lukó, ki bode v prihodnosti gotovo še važna. „Vega“ in „Lena“, (ktera je bila za Jakutsk opredeljena ter ter imela „Vego“ pri ustji „Lena“ zapustiti) ste odplovili 10. avgusta zjutraj iztočno od ustja Jeniseja proti najbolj zapadnemu otoku kamenskega otočja, ki leži pred ustjem reke Pjasine. Nebo je bilo oblačno, a zrak je imel + 10.4° C., a morje s prva + 10° kasneje + 8°. Morje neznatno slano. Ledu nismo cel dan videli. Ker je vlekel dober veter od severo-iztoka, mogla je „Vega“ z razpetimi jadri dalje brodirati. Kasneje po danu se je morje pokrilo z meglo. Ladiji ste morali oprezno ploviti, posebno pri nekih otocih, ki niso bili na zemljevidu naznačeni. Tudi drugi dan je bilo lepo vreme in morje brez ledu. Ali megla je bila postala tako gosta, da ste se morali ladiji vstaviti pri nekem malem otočiču, kterih je na tej obali vse polno. Otok obstoji od gnejsa, ki je posut s sipo, a pokrit z mahom. Morje je bilo tukaj malo slano vsaj na površini, zatoraj tudi ni bilo najti skoraj nobenih morskih alg.

(Dalje prih.)

sedaj za naprej ji ni več mogoče na Laškem tudi le pod zemljo imeti, ker bi takoj laška vlada po nji segla. Kar je imela, vse ji je pobrala, vrhovnega poglavarja katoliške cerkve je pa potisnila v položaj, ki je splošno znan. Dalje je papežu odvzela vsako prosto gibanje pri izvrševanju svojega najplemenitejega poslanstva božjega, ki se mu je postavila za vrhovno oblast, ktera mu določuje, kaj da sme kupiti, kaj prodati glede cerkvenega posestva. Konečno se je propagandi naročilo, da mora vsako pridobljeno posestvo konvertirati, t. j. po laški državi prodati pustiti, denar pa v laških državnih blagajnicah naložiti. Da se to ne bo zgodilo, so sv. oče že skrbeli, ker so določili v inostranstvu mesta in kraje, kjer naj se bodo mili darovi za razširjanje sv. vere in omike med divjaki — zbirali. Mnogo je propaganda zgubila, nada pa je, da ji bodo vsled tega trinoštva dobra in bogoljubna sreča še več naklonila.

Verifikacijska komisija v *Nišu* zavrgla je nepostavne volitve naslednjih srbskih radikalcev: Petrović, Knežević, Rašić, Kundović, Sima Popović in Novak Milosević. Volitve so bile zavržene z vsemi proti trem glasovom radikalnih članov komisije. Skupščina je sklenila, da razpiše nemudoma nove volitve.

V *Belgiji* so imeli nove volitve deželnih svetnikov. Skoraj polovici službovajočih potekel je čas, na ktere so bili voljeni in treba je bilo novih volitev. Kolikor so si pri tem poslu liberalci tudi prizadevali, da bi bili do zmage dospeli s svojimi kandidati, se jim vendar-le ni hotelo posrečiti. Zmagali so konservativci. Edino v Luksemburgu se jim je posrečilo povspeti se do večine, povsod drugod pa, kakor v Antverpnu, v Namuri zgubili so vse svoje sedeže; ondaj namreč so bili že poprej v manjšini. Celó v Brabantu zgubili so sedem sedežev in je liberalna večina vsled tega jako oslabiljena. Vlada, ki je seveda tudi liberalna, je v velikih skrbih zaradi bodočih volitev za postavodajalstvo dne 10. junija.

Na *Francoskem* so anarhisti zopet nekoliko vrisa napravili. Obhajali so nek krvav spomin na bivšo komuno in se je iz tega namena blizu 10.000 ljudi, samega razdirajočega življa na pokopališče valilo. Vzeli so saboj rudeče in črne zastave, ktere so na pokopališču razvili. Obiskali so grobe vseh padlih ali silovito usmrtenih komundarov; na skupni grob so položili na stotine venčev. Vsak govornik je sklenil z besedami: „Živila komuna! Živila osveta! Živila socialna prekucija!“ Za javno varnost so stali blizu mirodvora vojaki z orožjem v roci, in tudi redarjev je bilo silno veliko ondaj, ki se pa niso vtikali v zadeve anarhistov. Stvar se je končno mirno svršila in anarhisti so šli zadovoljni dom, da jim je bilo mogoče zopet enkrat si težko srečo polajšati.

Izvirni dopisi.

Iz *Mariborske okolice*, 28. maja. („*Bauernverein*“ za *Mariborsko okolico*.) ki se je preteklo nedeljo v Mariboru prelevil iz Spielfeldskega „*Bauernvereina*“, bode menda pri nas ravno tako živel, kakor do zdaj v Spielfeldu, če kde po dovršenih volitvah v deželni zbor celo konca ne vzame. Tako vsaj lahko sodimo po prvem bombastično naznanjenem in od nemškutarjev z velikim upanjem pričakovanem zboru, ki se je vršil 25. t. m. v hotelu „Stadt Wien“, pa se je neki prav revno obnesel. Vkljub velikemu prizadevanju Mariborskih „schulvereinerjev“, vkljub ugodnemu času in vremenu in vkljub drugim ugodnim okoliščinam, postavim sklep razstave domače perutnine, h kateri je bila od vseh strani voznina po železnici znižana, se je k zboru komaj okoli 140 ljudi sešlo, in med tem ni bila polovica kmetov, ampak večina je bila mestjanov iz Maribora, nekaj iz Slov. Bistrice, tržani od sv. Lenarta in sv. Lovrenca v Puščavi, in le manjši del so bili večidel od prej imenovanih pripeljani kmeti ljudje.

Pa kaj bi tudi kmetje v tem zboru počeli? Kmetje v Mariborski okolici so Slovenci, tu pa so govorili le nemški in sicer ljudje, ki ne poznajo ne našega kmeta, ne njegovega jezika, ne njegovih potreb. Zboru je predsedoval predsednik bivšega Spielfeldskega „*Bauernvereina*“, oskrbnik Spielfeldske grajsčine, govornika pa sta bila poznana „prijatelja“ Slovencev, prof. Anton Nagele in dr. Auserer, oba nemška Tirolca, ki sta se k nam preselila in bi rada, da bi se zavoljo njih vsi štajarski Slovenci morali nemščine učiti, ker onadva slovenski ne razumita. Zavoljo tega sta onadva najhujša pospeševalca nemškega „*Schulvereina*“, najmarljivejša dopisovalca liberalnih nemških listov zoper Slovence in največja agitatorja Slovencev protivne nemško-liberalne stranke. Vsled tega pač ne moremo vrjeti, da bi njuna skrb za blagor slovenskega kmeta bila odkritosrčna. Sicer pa se pripoveduje, da sta tokrat govorila mirniše, kakor drugekrat in zato se je zborovanje prav mirno

in hitro dovršilo. Pred sklepom je predsednik opozoril navzoče na bližnje volitve v deželni zbor, — to je brž ko ne bil glavni namen zborovanja — ter se je sestavil komité, ki ima skrbeti, da se bodoče volitve v njihovem smislu izvršijo. Naposled se je potrdil poprejšnji Spielfeldski odbor, kteremu se je še pridjalo nekoliko „gospodov“ iz Slov. Bistrice in od sv. Lovrenca v Puščavi. Tako, tedaj imamo novi „*Bauernverein Umgebung Marburg*“, ki bo pri bodočih volitvah v deželni zbor gotovo nekoliko zmešnjave delal med kmetскими volilci, sicer pa bo menda njegovo delovanje kakor do zdaj brez vsega pomena.

Domače novice.

(*Sklepe današnje seje odbora kranjske hranilnice*) o nemški šoli in zidanji hiš za delavce je vladni zastopnik ovrget ter rekel, da se mora vse poprej ministerstvu predložiti, preden se zamore čez take svote sklepati. Kaj več prihodnjije.

(*Vabilo k izletu „Sokola“ v Mozirje*) na Binkoštno nedeljo 1. junija t. l., kjer se vdeleži slavnosti blagoslovljenja zastave bratskega društva „*Savinjskega Sokola*“. Red: Sokolovci zbirajo se v soboto v dan 31. maja t. l. do 11. ure v noči v Ljubljanski čitalnični restavraciji ter odidejo točno ob 1/2 12. skupno se zastavo na kolodvor južne železnice, od koder se odpeljejo ob 12. uri 5 minut s poštanim vlakom v Celje. Priti je v polni društveni opravi s plaidom ali vrhovno suknjo v jermen povito. Gledati je posebno na lično obleko ter strogo paziti na splošni red in na posamezne naredbe odbora, reditelj ali predtelovadec. Kdor želi ostati delj nego dva dni v Mozirji, vzame naj seboj tudi civilno opravo, da se preobleče, ker drugače ni dovoljeno ostati mu čez ta čas tam, ali kje drugje. Program slavnosti razposlal se je že med društvenike in ostane nespremenjen. S poštanim vlakom ob jednem dojde deputacija Tržaškega „*Sokola*“ in v Zidanem mostu snidemo se z Zagrebškim „*Sokolom*“, da se zajedno popeljemo v Celje. Odhod iz Celja na voze ob pol 5. uri zjutraj. V Žavci skupni zajutrak v gostilni g. Hausenbühlerja. V ponedeljek ob 12. uri popoldne odhod iz Mozirja v Celje, od koder se ob pol 6. uri zvečer odpeljemo z mešanim vlakom v Ljubljano.

Bratje Sokoli! Dolžnost naša je, da se navedene slavnosti vdeležimo društvu in sami sebi na čast polnoštevilno. V prav obilo vdeležbo vabi tedaj najljudnejše Sokolov odbor.

V Ljubljani, v dan 27. maja 1884. l.

(*Na krasno zastavo — krasen trak!*) Zastava Savinskega „*Sokola*“, ki se bo ob Binkoštih v Mozirji slovesno blagoslovila, dobila bo razun včeraj v našem listu med domačimi novicami omenjenega traka, še tri druge se zlatom krasno vezane od štajarskih Slovencev poklonjene trakove. Vezljale so jih pod vodstvom gospé prof. Kunstekove gospice Josipina in Alojzija Čučekova, Lizika Münsterjeva in Ema Planinšekova. Na prvem traku je: „*Ptujske Slovenke Savinjskemu Sokolu*“. Drugi ima vezljanje: „*Narodna čitalnica v Ptui Savinjskemu Sokolu*“. Tretji trak pa pravi, da ga je: „*Slovensko pevsko društvo v Ptui Savinjskemu Sokolu*“ poklonilo. Trakovi so razstavljeni danes, v petek in soboto v Ptui na splošni ogled.

(*Učiteljska konferenca za Ljubljansko mesto*) je bila danes v mestni dvorani ter trajala od 8. do 11. ure. Poročilo okrajnega šolskega nadzornika, viteza L. Gariboldi-ja, o raznih šolskih zadevah mestnih šol: o šolski disciplini, rednosti, uspešnem poučevanju itd. se je glasilo jako ugodno in dela čast Ljubljanskemu učitelstvu. Važna je bila druga točka v sporedu: ktere premembe naj se v učnem načrtu za petrazredne ljudske šole v prihodnji deželni učiteljski konferenci nasvetujejo. G. A. Žumer, ki je o tem poročal, je stavil dobro premišljene na dotične šolske postave in ministerske ukaze se opirajoče nasvete in predloge ter jih prav spretno vtemeljeval: kako potrebno je, vsaj nekoliko skrajšati v viših razredih šolski poduk, ker po tri ure zdržema trajajoče sedenje pač ne more za mladino zdravo biti, kratko razvedrilo pred tretjo uro pa v smislu postave tu še mogoče ni, ker so celo srednje šole v tem oziru na boljšem, kakor višje ljudske; ker se domače učenje in izdelovanje nalog onemogoči; ker revniši starši otroke okrog poldneva doma potrebujejo itd. Da se nemščina začne učiti še le v tretjem razredu, o tem ni več razgovora, ker je reč po sl. ministerstvu do-

ločena; le razdelitev učnih ur je treba še dovršiti v tem dvojnem obziru, da se v prvih dveh razredih le v domačem jeziku poučuje in v viših razredih število učnih ur skrajša kolikor mogoče, da se pri tem kar nič ne krati smoter, ki ga ima ljudska šola zlasti z ozirom na tukajšnje okoliščine doseči. Tudi g. Belè je kazaje na druge dežele, kjer se dvojni jezik govori pa z drugim jezikom ne pričenja precej učenje, dobro razložil, kakor spreten učitelj, po pametni metodi po tej razdelitvi lože in uspešniše zaželen namen doseže. Pri dotičnih volitvah se je dosedanjim gospodom spet zaupanje skazalo.

(*Dnevni red seje trgovinske in obrtniške zbornice za Kranjsko*), ktera bode v petek, 30. maja, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Zapisnik zadnje seje. 2. Poročilo o delovanju. 3. Poročilo člana državno-železničnega sveta g. K. Luckmanna o zadnjih obravnavah državno-železničnega sveta na Dunaji. 4. Poročilo o vprašanji, ali bi ne bilo dobro izdati ukaz, s katerim bi se vsem, kateri imajo po postavi, izdani dne 23. junija 1881 le pravico z žganimi opojnimi tekočinami tržiti, prepovedalo imeti v svojih prodajalnicah žgane opojne pijače v odprtih posodah in ne zapečatnih steklinicah. 5. Poročilo o vprašanji, ali se sme tudi od mlinarjev tirjati, da izkažejo sposobnost za pekovsko obrt, če hočejo črni kruh peči. 6. Poročilo o prošnji mestne občine Radoljice za dovolitev živinskih somnjev. 7. Poročilo o prošnji farne občine Prežganje za tri somnje. 8. Poročilo o 8 prošnjah, da bi prositeljem ne bilo treba predložiti dokazov sposobnosti za nastop obrti. 9. Posamezni nasveti.

(*Vojaška godba*) domačega pešpolka baron Kuhn svira danes popoldne od 6. do 7. ure pod Tivolij po naslednjem sporedu: 1. Koračnica. 2. Ouverture iz opere „*Marta*“ — Flotow. 3. „*Dunajska kri*“ valček — J. Strauss. 4. „*Il Masnadieri*“ — Verdi. 5. „*Pozdrav v slovo*“ polka franč. — Melusin. 6. „*Tako bojazljive niso*“ polka brza iz operete „*Noč v Benetkah*“ — J. Strauss.

(*Nova mera*.) nekako podobna našemu staremu maslecu, bode zanaprej cimentirana in vpeljana. Vzela bo 3/10 litra, tedaj zeló tretjino litra.

(*Našega rojaka profesorja g. dr. Glaserja*) v Krakovem doletela je velika čast. Naučni minister ponudil mu je dovršitev sanskritskega slovarja, ktereja je česki učenjak Vaniček v Pragi izdelaval, pa ga ni dodelati zamogel, ker ga je letos meseca februarja preselila bela smrt na oni svet. Dr. Glaser je sprejel ponudbo in se je neki že v Prago preselil, kjer se bo učenjaškega dela poprijel. Častitamo iz celega srca!

Razne reči.

— V Loki ob Savi na Štajarskem je za župnika prezentiran č. g. Jožef Sorglechner.

— Hitro potovanje. Preteklo nedeljo so v Mariboru zjutraj o 9. uri izpustili golobe z listi, ki so prišli na Dunaj ob 1. uri in 14 min.; tedaj v 4 1/4 uri iz Maribora na Dunaj! Še nekoliko hitrejši, kakor nagli.

— Na Hrvaškem in v Slavoniji so našli 1234 ljudskih šol s 1776 učiteljskimi močmi. Stale so šole 960.388 gld. Od 181.488 za šole godnih otrok jih je obiskovalo 104.912. V šolo ni prišlo 76.576 otrok, torej 42%. Ponavljavne šole bi imelo obiskovati 24.785 otrok, pa 5420 jih je puduk popolnoma zanemarilo. Meščanskih šol je tam 17 (10 deških in 7 dekliških) ki stanejo na leto 95.588 gld. V nekdanji vojaški Granici je 17 nemških šol.

— Krasne in cene podobe je sklenilo izdajati društvo „*Cassineum*“ v Donauwörth-u na Bavarskem, ker je prepričano, da se bodo katoliški spisi in listi toliko rajše prebirali, kolikor več lepih slik bo tolmačilo stvarino in krasilo knjigo. Ta misel je hvale vredna, pa tudi pomisleka. Vodstvo omenjenega društva bo rado odgovorilo na vprašanja.

— Kinč cesarice Marije Ane. Časopis „*La Venezia*“ pripoveduje: Po odstopu cesarja Ferdinanda je obiskala presvita njegova žena vsako leto svoje posestvo Galiera. Samo po sebi se razume, da so duhovniki in reveži komaj čakali njenega prihoda, in so jo kar obsuli s prošnjami. Tako pripoveduje vodja pošte v mestu Treviso, kteremu je poštni urad v Galieri podrejen, da je leta 1861 čez 8000 taciš prošenj naštel. Naslov se je navadno glasil: „*Alla Signora Marija Ana a Galliera*“ (Gospa Marija Ana v Gallieri.) Nekdaj je obiskal cesarico cerkven dostojanstvenik iz bližnje okolice ter jo je prosil za večji znesek, da bi se moglo sezidati duhovsko semenišče. Cesarica je dala prinesiti prelatu svoj kinč in ga prašala, koliko vrednosti mu on prisodi. Prelat je cenil kinč na nekoliko sto tisoč lir. „*Se motite*“, odvrne mu presvita gospa, „ta kinč ni pravi. Dala

sem ga narediti, da bi moj mož ne zvedel, da sem pravi kinč zastavila in s tem denarjem ustanovila v Gallieri hiralnico za udove. Iz tega spoznate, da nimam ravno odveč denarja.“

Telegrami.

Dunaj, 28. maja. Obravnava proti Schaffhauserju in Ondri, ki sta bila obdolžena de-leža pri umoru policijskega koncipista Hlu-beka, je končana. Schaffhauser je obsojen na dve leti hude ječe zaradi dajanja potu-he, ker iz zlobnosti ni umora zabranil, Ondra je prost. Državni pravdnik in zagovornik se bosta oba pritožila.

Rim, 28. maja. Vatikan je pruski vladi namesto kardinala Ledochovskega predlagal tri škofe za njegove naslednike, izmed katerih naj si enega izbere in sicer: Cybikowskega, Likowskega in Radziwilla. Pruski vladi pa ni nobeden všeč in je vse tri odbila.

Kahira, 28. maja. Dongolški guverner brzoojavi, da je upornike popolnoma potolkel. Po upornih okrajih je zopet mir napravljen. Ustaši so se podali in so celó rekli, da so pripravljeni višji davek plačevati. Telegra-fična poročila majorja Kitchenerja v Koroskem to potrjujejo.

Tuji.

28. maja.

Pri **Matiči:** Dr. pl. Pozzi, z Dunaja. — Löwy in Blüh, kupč. potovalec, z Dunaja. — Herman Latzko, vinski kupec, s sinom, iz Budapešta. — Bern. Grünhut, tovarnar, iz Gradca.

— Janez Langer, kupč. potovalec, iz Hohenseibersdorfa. Pri **Stonu:** Alojzij Couvrant, rentir, iz Pariza. — Josip Bradač, zemljemerec, z Dunaja. — Anton Barina, kupč. po-tovalec, iz Benetk. — Jan. Fanigliaro, kupč. lesa, iz Trsta. — Dr. Amand Rack, s soprogo, iz Maribora. — Pavel Miler, župnik, iz Mitrovice. — Avgust Mayr, e. k. vpok. stotnik, iz Podkloštra.

Pri **Južnem kolodvoru:** Avgust, Müller, tovarnar, s soprogo, iz Prage. — Josip Lerič, zlatar, z družino, iz Tirolov. — Adrijan Krümpchen, e. k. zemljemerec, iz Vorarlberga.

Pri **Avstrijskem cesarji:** Josip Kaldarar, zasebnik, z Dunaja. — Martin Mezner, zasebnik, iz Kranja.

Umrli so:

26. maja. Miklavž Hribar, delavec zdaj kaznjene, 31 let, ulice na Grad št. 12, jetika. — Jožef Stenzel, hišni posestnik, 78 let, Rožne ulice št. 25, oslabljenje v starosti.

V bolnišnici:

25. maja. Anton Kocmur, delavec, 38 let, vsled slučajne poškodbe.

Dunajska borza.

28. maja.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 50	kr
Sreberna	81 " 35	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101 " 95	"
Papirna renta, davka prosta	95 " 90	"
Ogerska zlata renta 6%	122 " 70	"
" " " 4%	92 " 15	"
" " " papirna renta 5%	88 " 90	"
Kreditne akcije	160 gld. 311	75
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 114	75
" avstr.-ogerske banke	859 " —	"
" Länderbänke	106 " 40	"
" avst.-oger. Lloydja v Trstu	572 " —	"
" državne železnice	317 " 25	"
" Tramway-društva velj. 170 gl.	221 " 25	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124	10
4% " " " 1860	500 " 135	"
Državne srečke iz l. 1864	100 " 172	"
" " " " 1864	50 " 172	"
Kreditne srečke	100 " 176	50
Ljubljanske srečke	20 " 23	50
Rudolfove srečke	10 " 19	"
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 " 40	"
" " " Ferdinandove sev.	107 " 25	"
5% štajerske zemljišč. odvez. obligae.	104 " 50	"
London	122 " 30	"
Srebro	— " —	"
Ces. cekini	5 " 75	"
Francoski napoleond.	9 " 69	"
Nemške marke	59 " 75	"

Zahvala.

Podpisani izreka pristržno zahvalo v imenu Zgor-nje-Berniške soseske, slavnemu „Graškemu zavaroval-nemu društvu zoper ogenj“, za poslanih nam 30 gld., ki smo jih prejeli, v priznanje kot hrabri gasilci ognja, za novo ročno brizgalnico.

Na Zgornjem Berniku, 26. maja 1884.

Josip Jenko.

Poli-tura
(1) za
**mobi-
lije,**

kte-re se lahko vsakdo posluži, da si zlika svoje stare mobilije, ki se že po prvem likanju sve-tijo kakor nove. Cena za vsako steklenico 1 gl. 20 kr. proti poš-nem povzetju razposilja

L. Epstein,
Wien, VI., Getreidemarkt 17.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič.**

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jadralni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj	Odhod 7— zvečer	7— zjutraj	9:20 zvečer	1:30 popold.	—
Mürzzuschlag	10:29 " "	10:27 " "	2. 5 po noči	5:30 " "	—
Gradec	12:28 po " noči	1— popold.	6:10 zjutraj	9:30 zvečer	5:55 zjutraj
Maribor	1:49 " "	2:27 " "	8:20 " "	11:41 po noči	10:50 dopold.
Celje	3:15 " "	3:55 " "	10:30 dopold.	1:50 " "	2:32 popold.
Laški Trg	— " "	4:11 " "	10:46 " "	2: 9 " "	6— zjutraj
Rimske Toplice	— " "	4:22 " "	10:58 " "	2:22 " "	6:23 " "
Zidani Most	3:51 zjutraj	4:45 " "	11:40 " "	2:50 " "	6:40 zvečer
Ljubljana	5:12 " "	6:14 zvečer	1:30 popold.	5:45 zjutraj	7:11 " "
Postojna	6:30 " "	7:56 " "	3:37 " "	7:54 " "	10:20 " "
Nabrežina	8:16 " "	9:39 " "	5:54 " "	10:14 dopold.	1:58 po noči
Trst	8:42 " "	10. 5 " "	6:30 zvečer	10:50 " "	5:40 zjutraj

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jadralni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst	Odhod 8:30 zvečer	7— zjutraj	10— dopold.	6:30 zvečer	7:45 zvečer
Nabrežina	9:19 " "	7:33 " "	10:51 " "	7:17 " "	9:28 " "
Postojna	10:51 " "	9:31 dopold.	1:21 popold.	9:51 " "	1:44 po noči
Ljubljana	12: 7 po " noči	11. 2 " "	3. 7 " "	12:20 po noči	5:25 zjutraj
Zidani Most	1:24 " "	12:50 popold.	4:59 " "	2:22 " "	5:45 popold.
Rimske Toplice	— " "	1. 2 " "	5:11 " "	2:35 " "	8:15 zvečer
Laški Trg	— " "	1:13 " "	5:22 " "	2:47 " "	8:33 " "
Celje	1:59 po noči	1:30 " "	5:42 " "	3. 8 " "	8:50 " "
Maribor	3:29 " "	2:57 " "	7:58 zvečer	5:55 zjutraj	9:19 dopold.
Gradec	4:55 zjutraj	4:29 " "	10:25 " "	8:20 " "	12:55 popold.
Mürzzuschlag	6:57 " "	7— zvečer	1:47 po noči	11:46 dopold.	4:40 " "
Dunaj	10— " "	10— " "	6— zjutraj	4. 3 popold.	10— zv. Prih.

Vožnji red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 2018 po noči	št. 2012 zjutraj	št. 2016 dopoldne	št. 2020 zvečer
Ljubljana j. k.	12:15	7—	11:40	7—
Ljubljana R. k.	12:19	7. 4	11:45	7. 6
Vižmarje	12:29	7:13	11:55	7:18
Medvode	12:41	7:24	12. 7	7:32
Loka	12:56	7:38	12:21	7:52
Kranj	1:12	7:53	12:38	8:13
Podnart	1:30	8:11	12:56	8:45
Radovljica	1:48	8:28	1:13	9. 9
Lesce	1:55	8:37	1:24	9:16
Javornik	2:16	8:56	1:46	—
Jesenice	2:27	9. 7	1:57	—
Dovje	2:47	9:25	2:18	—
Kranjska gora	3:16	9:52	2:48	—
Rateče-Weissenfels	3:31	10. 6	3. 3	—
Trbiž	3:48	10:22	3:20	—
Beljak j. k.	5—	11:51	4:51	—

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 2017 po noči	št. 2019 zjutraj	št. 2015 dopoldne	št. 2011 popoldne
Beljak j. k.	10:50	—	10:26	5:10
Trbiž	12:40	—	11:42	6:25
Rateče-Weissenfels	1:50	—	11:59	6:46
Kranjska gora	1:25	—	12:13	7. 2
Dovje	1:56	—	12:38	7:29
Jesenice	2:23	—	12:58	7:52
Javornik	2:30	—	1. 5	7:59
Lesce	2:57	6:24	1:26	8:21
Radovljica	3. 3	6:30	1:31	8:26
Podnart	3:29	6:53	1:49	8:47
Kranj	3:50	7:15	2. 5	9. 4
Loka	4:12	7:39	2:20	9:20
Medvode	4:29	7:58	2:33	9:34
Vižmarje	4:42	8:12	2:44	9:46
Ljubljana R. k.	4:53	8:23	2:52	9:55
Ljubljana j. k.	5—	8:30	2:56	10—

Druge železnične zveze na Slovenskem.

Št. Peter—Reka.

	zjutraj	zjutraj	zvečer
Št. Peter	Odhod 7. 5	9:20	9:40
Reka	Dohod 8:55	12:31	12:13
Reka	Odhod 5:45	4:30	8:15
Št. Peter	Dohod 8:12	7:56	10:20

Divača—Pulj.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Divača	Odhod 7:33	9:15	4:52	8:57
Pulj	Dohod 11—	1:15	9:46	12:10
Pulj	Odhod 5—	7:05	12:22	4:50
Divača	Dohod 8:15	11:46	4:26	8:22

Nabrežina—Gorica.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Nabrežina	Odhod 4—	8. 9	10. 8	5:48
Gorica	Dohod 6:40	9. 4	11:23	6:59
Gorica	Odhod 5—	9:24	4:45	8. 9
Nabrežina	Dohod 6:41	10:41	6:52	9. 8

Zidani Most—Zagreb.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Zidani most	Odhod 4. 5	4:40	12:55	5:15
Zagreb	Dohod 6:33	9:12	4—	7:42
Zagreb	Odhod 8. 8	1:15	6:40	10:10
Zidani Most	Dohod 10:59	4:20	11:20	1. 4

Pragersko—Kaniža.

	zjutraj	zjutraj	zvečer
Pragersko	Odhod 3:35	9:35	8:10
Kaniža	Dohod 6:17	1:15	11:35
Kaniža	Odhod 2:45	11:20	5:20
Pragersko	Dohod 6:12	1:28	8. 7

Maribor—Celovec.

	popoldne	zjutraj	po noči
Maribor	Odhod 3—	9:15	2. 5
Celovec	Dohod 7:35	1:52	5:29
Celovec	Odhod 1:55	8. 5	11:40
Maribor	Dohod 5:58	12:19	3—

Poštna zveze.

Iz Ljubljane: v Novomestu (Rudolfovo) ob 6. uri zjutraj in dojde ob 3:10 m. popoldne tja. Nazaj gredé se od-pelje zjutraj ob 5 in dojde ob 2 popoldne v Ljubljano; — v Kočevje ob 6:30 zjutraj in dojde ob 3:20 popoldne. Vrača se ob 10 popoldne in pride v Ljubljano ob 6:20 zvečer; — v Kamnik ob 3 popoldne in dospé ob 5 popoldne. Vrne se ob 6 zjutraj in je ob 9:5 popoldne že v Ljubljani; — v Polhov Gradec vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 2 popoldne in je tam ob 5 popoldne. Nazaj ob 6 zjutraj in pride točno ob 9 v Ljubljano.

Iz Novega mesta (Rudolfovega): v Litijo ob 5:30 popoldne in pride tja ob polnoči. Nazaj gredé zjutraj ob 4:30 in dojde v Rudolfovo ob 11 popoldne; — v Krško ob 1:30 popoldne, kamor pride ob 5:55 zvečer.

Iz Kranja: v Trbiču ob 9 zjutraj in je ondi ob 10:45. Vrne se ob 10:35 popoldne in pride v Kranj ob 12:20 popold.; — v Cerklje ob 3 popoldne in dospé ob 5 popoldne. Nazaj gredé se odpelje iz Cerkljan ob 5:20 zjutraj in je ob 7:10 v Kranji; — k Jezeru po Kokriški dolini ob 8:45 zjutraj in je tam ob 1:35 popoldne. Odide ob 3:15 popoldne in je v Kranji ob 7:35 zvečer.

Iz Lesca na Bled ob 9:15 popoldne in je ondi ob 10

popoldne. Obrne ob 12:45 popoldne in je ob 1:30 že zopet v Lescah.

Iz Loke v Poljansko dolino ob 9:30 popoldne in pride v Gorenjo vas ob 11:45 popoldne. Odpelje se nazaj ob 5 popoldne in je ob 7 zvečer v Loki.

Iz Borovnice na Vrhniko ob 7 zjutraj in pride ob 8:15 popoldne. Odpelje se ob 8 zvečer in je v Borovnici ob 9:15 zvečer.

Iz Logatca v Idrijo ob 8 zjutraj in je ondi ob 12:20 popoldne. Iz Idrije nazaj ob 8 zjutraj in pride tje ob 12:20 popoldne.

Iz Rakeka: v Kočevje ob 4 zjutraj in se pripelje ob 12:15 popoldne. Obrne ob 9 zvečer in pride zjutraj ob 5:30 v Rakek; — v Lož ob 9 zjutraj in dospé ob 11:15 popoldne na-zaj ob 5:45 popoldne in je v Rakeku ob 8 zvečer; — v Pla-nino ob 8 zjutraj in je ondi ob 9 popoldne. Nazaj gre ob 6:30 zvečer in pride v Rakek ob 7:30 zvečer.

Iz Postojne na Vipavo v Gorico ob 8:20 zjutraj in je v Vipavi ob 11:45 in v Gorici ob 3:35 popoldne. Iz Go-ricice ob 12:30 popoldne in pride v Vipavo ob 4:35 popoldne v Postojno pa ob 8:30 zvečer.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.